

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

CEB, PJ
PR. 403/20

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr ~~092-0375~~ din 13.10.2020

La nr. 403 din 25.09.2020

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*reglementarea conceptului „voucher de vacanță”*).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Ruslan FLOCEA

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	2333
"16"	10 2020
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO20/6862 din 12.10.2020

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Codul fiscal nr.1163/1997, Legea nr.352/2006, Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003, Legea nr.489/1999 - reglementarea conceptului „voucher de vacanță”)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul, iar autori nemijlociți sunt Deputații în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie nu se regăsește pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova, ceea ce constituie o abatere de la prevederile legale cu privire la

transparența procesului de elaborare a deciziilor, statuate la art.8 lit.a) din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul la proiectul prenotat al părților interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului.

Deși proiectul a fost elaborat cu abateri de la normele legale cu privire la transparența în procesul decizional, părțile interesate au avut acces la proiect și materialele aferente acestuia.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop „*susținerea industriei HORECA, cea mai afectată ramură a economiei de la instituirea Stării de Urgență din Republica Moldova*”. „*Proiectul de lege prevede ca angajatorii, atât din domeniul public cât și privat să acorde angajaților o dată pe an un voucher de vacanță în valoarea unui salariu mediu pe economie, aprobat anual de Guvern, pentru achitarea serviciilor turistice doar în structurile de primire turistică de pe teritoriul Republicii Moldova*”.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea a 4 legi prin ce se instituie o nouă modalitate de susținere a antreprenorilor din domeniul turismului la nivel național, a salariaților ce vor beneficia de vouchere de vacanță, dar și angajatorilor care vor putea stimula personalul prin acordarea facilităților neimpozabile. Astfel, angajatorii vor avea posibilitatea de a acorda salariaților vouchere de vacanță valoarea căroră, în partea în care nu depășește mărimea salariului mediu pe economie stabilit de Guvern pentru anul în curs, nu va fi impozabilă.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul vizează interesele mai multor subiecte, principalii beneficiari fiind întreprinderile sectorului turistic național. De asemenea, vor putea profita de prevederile proiectului, atât angajatorii, cât și salariații din Republica Moldova. Prin urmare, prevederile proiectului nu contravin interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

Nota informativă descrie condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, redând în acest sens principalele prevederi ale proiectului și

elementele noi.

Cu toate acestea, nota nu explică raționamentul ca valoarea voucherului de vacanță să acopere cheltuielile ocazionate doar în timpul concediului de odihnă al salariaților. În condițiile în care scopul declarat al proiectului este susținerea industriei HORECA, în notă nu se regăsesc analizele concluziile cărora au determinat limitarea temporală a utilizării voucherelor, or acestea ar putea fi valorificate și în alte perioade decât concediul de odihnă, cum ar fi zilele libere din cadrul săptămânii de lucru (*de regulă sâmbătă și duminică*), zilele de sărbătoare nelucrătoare etc.

Prin urmare, pentru susținerea mai argumentată a proiectului se recomandă complinirea notei informative cu argumente în susținerea proiectului.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”.

În acord cu datele din nota informativă, *„Implementarea proiectului propus nu implică cheltuieli suplimentare de la Bugetul Public Național, nu va fi o normă spre executare obligatorie de către conducătorii instituțiilor publice”*.

Prevederile proiectului au un caracter dispozitiv, astfel entitățile publice finanțate de la bugetul de stat îl vor putea implementa în limita mijloacelor financiare disponibile. Detalii în acest sens, urmează a se regăsi în proiectul regulamentului privind acordarea voucherelor de vacanță ce se va elabora și aproba de Guvern în cazul adoptării prezentului proiect de către legislativ.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *„textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Urmare a aprobării proiectului, Guvernul va succeda spre elaborarea și aprobarea regulamentului privind acordarea voucherelor de vacanță, ceea ce corespunde prevederilor legale.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

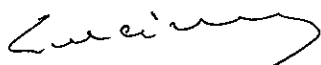
III. Concluzia expertizei

Prin proiect se propune modificarea a 4 legi astfel încât angajatorii vor avea posibilitatea de a acorda salariaților vouchere turistice valoarea cărora, în partea în care nu depășește mărimea salariului mediu pe economie stabilit de Guvern pentru anul în curs, nu va fi impozabilă. Respectiv, prin proiect se instituie o nouă modalitate de susținere, în principal, a antreprenorilor din domeniul turismului la nivel național, a salariaților ce vor beneficia de vouchere turistice și a angajatorilor care vor putea stimula personalul prin acordarea facilităților neimpozabile.

Nota informativă nu relevă argumentele ce condiționează utilizarea voucherului turistic doar pentru perioada concediului de odihnă, fapt ce determină complinirea acesteia.

Proiectul în redacția parvenită la efectuarea expertizei anticorupție nu conține factori de risc care să genereze riscuri de corupție.

12.10.2020

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Ilie Creciun , Inspector principal